

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 17. Nec sine spe, nec sine timore viuendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

criminiis, nec breuitas temperis, nec hora extremitas, nec vita enormitas, si vera contritio, si pura fuerit voluptatum mutatio, excludit à uenia; sed in amplitudine sinus sui, mater charitas prodigos suscipit reuertentes; & , uelit nolit Nouatus hereticus, omni tempore, Dei gratia recipit poenitentes. Itaque si properandum est, summis uelis uti licet; & , ut in prouerbio est, uentis destitutus remos potest adhibere.

XVII.
 NEC SI-
 NE SPE,
 NEC SI-
 NE TI-
 MORE VI-
 VENDVM.
 S. Aug.
 serm. 15.
 ad fratres
 in eremo.
 Hebr. 6.
 15.
 Phil. 2.
 12.
 Prou. 14.
 26.

O spes, tu omnia portare facis dulciter & suauiter! Eia ergo fratres exclamat ille, hanc amate, hanc tenete; non tamen sine timore, quia qui sperat, & non timet, negligens est: qui autem timet, & non sperat, depressus est, & descendit in profundum, quasi lapis. Et si enim spes, quia fide Catholica nititur, qua nihil certius, certissima firmissimaque esse debet; non est tamen ita absoluta eius certitudo, ut excludat omnem timorem: cum possit, ex parte nostra, defectus interuenire. Hinc monet Apostolus, ut cum timore & tremore salutem nostram operemur: & Salomon: *In timore Domini, fiducia fortitudinis, & filijs eius erit spes.* Quod cum omnibus dicatur; quid illis necesse erit, quos natura fecit ad omnem laborem socordes? quos mala consuetudo perduxit ad nauseam omnis pietatis? qui, cum potan-

potandum, feruidi; frigidi, cum orandum?
 in virtutem semper segnes, alacres ad flagi-
 tia? ad internos externosq; diuinos impul-
 sus stupidi; ingeniosi ad alios fallendos? Qui
 nunquam conscientias suas inspiciunt, sem-
 per rimantur alienas? Qui neque bene mo-
 mentibus credunt, neque salutaria suadenti-
 bus obediunt? & cum boni nihil agant, ma-
 lisque scateant, tamen se esse sine vitio, si-
 ne culpa arbitrantur? Qui nullam temporis,
 nullam virtutis jacturam æstimant? Igna-
 uum pecus, fuci, fruges consumere nati, neq;
 Dei honorem, neq; Ecclesiæ vtilitatem, neq;
 suam salutem promouentes; ac tandem su-
 bitò eo deuenientes, quò adolescens supra-
 memoratus peruenit: vt scilicet, præ spiritus
 & virtutum egestate, desperaret. Nam ex ace-
 dia non solum euagatio, pusillanimitas, tor-
 por, rancor, & malitia, sed etiam desperatio
 pullulat, vt D. Gregorius monet. Ita illis con-
 tingit, qui ad opera sancta, corde arido, & affe-
 ctione recalcitrante, vix trahuntur, vix geben-
 nali timore compelluntur, ait S. Bernardus. Si-
 quidē, vt idem alio loco monet, Inuenire est
 homines pusillanimes, & remissos, deficientes sub
 onere, virga & calcaribus indigentes, quorū bre-
 uis, & rara compunctio, animalis cogitatio, te-

Provi. 28
19.

S. Greg.
lib. 30.
moral.

S. Bern.
serm. 3. de
Ascens.
Domini.
Idem serm.
6. de As-

*pida conuersatio: quorum obedientia sine deuotione, sermo sine circumspetione, oratio sine cordis intentione, lectio sine adificatione: quos deniq³, ut videmus, vix gehenna metus inlibet, vix pudor cohibet, vix franat ratio, vix disciplina coërcet, Non tibi horū vita Inferno penitus appropinquare videtur? Quemadmodum appropinquauit Parisiensis adolescens. Nec omnibus Deus pio illius fratri similem submittit, qui oratione eos fulciat, aut excitet admonitione. Siquidem acedia gratiam Dei incidit, tantamque Deo nauseam creat, ut tepidos, inertes, otiosos, quos jam in visceribus receperat charitatis, noxiè tepefactos, cum quadam conuulsione petoris sui euomendos esse pronunciet, teste Cassiano. Et iustè profectò: quia dies salutis neglexerunt datos ad operandum. Propter frigus piger, arare noluit; mendicabit ergo aestate, & non dabitur illi. Nimirum, qui vegetus, ob difficultatem, virtutes neglexit exercere, in morte æstuans, Dei Sanctorumque ope frustra implorata, totus inops relinquetur. Libet, aiunt, fabulari (verba sunt S. Bernardi) donec hora prætereat, hora, quam tibi ad agendam pœnitentiam, ad obtinendam veniam, miseratio Conditoris indulget. Donec transeat, inquit tempus, quo diuinam tibi repropitiare debueras
 pietas.*

Cassian.
 Collat. 4.
 cap. 19.
 Apoc. 2.
 4.

Pron. 20.
 4.

S. Bern.
 de tripli-
 ci custo-
 dia.

pietatem, properare ad Angelicam societatem, suspirare ad amissam hereditatē, excitare remissam voluntatem, flere commissam iniquitatem. Cur talem Deus non euomat ex ore? cur illi non tandem neget tempus pœnitentiæ? qui tempus pœnitentiæ in malitiæ occasionem commutat? & velut inculta terra, pro spicis spinas, pro frugibus tribulos gignit? virtutibus vacuus, vitijs plenus: vel certè salici similis, vt eum S. Bonauentura comparat, quæ nullum fructum, sed vmbra duntaxat facit: nullum enim boni operis fructum, sed vmbra solùm facit & refrigerium diabolo, de quo Iob ait: *Circumdant eum salices infructuose*. Ita piger & puluinar, & vmbra diaboli, non dat locum Deo. *Qua enim conuentio Christi ad Belial?* Dat autem locum diabolo. Notum est enim illud, apud Cassianum, *Operantem damone vno pulsari, otiosum verò innumeris spiritibus deuastari*.

S. Bonau.
in dicta
salutis
tit. 1. c. 7.

Iob c. 40.

2. Cor. 6.
15.

Cassian.
l. 10. c. 7.

XVIII.
ACEDIAM

OMNI
STUDIO
EXCVTI-
ENDAM.

S. Dama-
scen. l. 2.
de fid.

Atque hoc optimum est, contra hoc vitium, remedij genus, assiduus labor, desidiæ è diametro oppositus. *Si enim acedia est tristitia aggranans mentem, vt nihil boni ei agere libeat*, quemadmodum Damascenus docet, profectò ei locum non dabit, quisquis à diuino opere non est cessaturus. Ad quem labo-